

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIX., číslo 12

19. 6. 2022 / neprodejné

Z OBSAHU	O účincích svatého přijímání	06
	Čím jsme ve smrti, tím budeme navždy	08
	Matko Boží, zasvěcujeme Rusko a Ukrajinu	12

Foto: Lawrence OP / flickr

Nejkrásnější místo

Moji rodiče rádi sedávali na houpací lavičce na zahradě za domem a počítali letadla na blankytné obloze. Maminka tehdy říkala: „To je to nejkrásnější místo na světě“. A mně to utkvělo v paměti.

Každý člověk má nějaké místo, kde se cítí dobře, které má rád, a kam se rád vrací. Domov, rodiště, zasutý kout přírody... Šťastnější je člověk tam, kde zakouší lásku a kde může láskou druhé objímat. To platí jak pro lidská společenství, tak zvláště pro společenství s Pánem.

Přijímat a opětovat Boží lásku, a tak být šťastný, mohu kdekoliv, ale privilegovanými místy, kde k tomu dochází, je Mše svatá a adorace Nejsvětější Svátosti. Svátost lásky, kterou Ježíš ustanovil, nás

dovádí k ještě krásnějšímu místu a tím, je Ježíšovo Srdce – viditelné znamení věčné Lásky Otce a Syna v Duchu.

Božské Srdce Páně je nám otevřené. Můžeme do něj vstoupit hodným svatým přijímáním – my v Něm a On v nás. Je i mystická cesta při klanění se Eucharistií: můžeme vstoupit do Kristových oslavených ran, projít jeho bokem, proudem vody živé a Krve předražené... Jaké očistění, jaké oživení, jaká proměna.

Nabízí se ještě jedna cesta do nitra Srdce Ježíšova. Tou je Mariino Neposkvrněné Srdce – Útočiště hříšníků. Srdce přečisté a mateřské. Věříme, že Srdce Panny Marie je též oslavené v nebi a hluboce sjednocené se Srdcem jejího Syna.

Panna Maria nás ve Fatimě vyzývá, abychom se zasvěcovali jejímu Srdci a utíkali se pod její ochranu. Neposkvrněnému Srdci byl již zasvěcen celý svět. Nedávno zvláště Rusko a Ukrajina. Mariino Srdce je plné míru, něhy, jasu a krásy. I my se mu můžeme oddat a naráz se ocitnout v Srdci Pána. Být vtaženi do lásky Matky a Syna. Daleko od války, zloby, pýchy a sobectví.

Blankytná modř Mariina pláště, letadla zprostředkovaných milostí. Je snad ještě někde krásněji?

*P. Pavel Maria Mayer OP
děkan, rektor baziliky a strážce hrobu
svaté Zdislavy v Jablonném v Podještědí*

Prohlášení COMECE k diskusi Evropského parlamentu o možném zrušení práv na potrat Nejvyšším soudem USA

Přinášíme prohlášení generálního tajemníka COMECE k diskusi Evropského parlamentu na téma „Globální hrozby pro práva na potrat: možné zrušení potratových práv v USA Nejvyšším soudem“.

S ohledem na diskusi, která je na dnešní den (8.6.2022) naplánována v Evropském parlamentu pod názvem „Globální hrozby pro práva na potrat: možné zrušení práv na potrat v USA Nejvyšším soudem“, vydal generální tajemník COMECE, P. Manuel Barrios Prieto, následující prohlášení:

S překvapením zjišťujeme, že Evropský parlament bude jednat o dopadu uniklého návrhu stanoviska Nejvyššího soudu USA týkajícího se potratů. Jedná se o nepřijatelný zásah do demokratických jurisdikčních rozhodnutí suverénního státu – země, která navíc není členským státem EU. Přijetím usnesení Evropského parlamentu, které takový zásah schvaluje, se tato instituce pouze diskredituje.

V této souvislosti bychom chtěli opět uvést, že z právního hlediska neexistuje žádné uznané právo na potrat v evropském ani mezinárodním právu. Proto žádný stát nemůže být povinen legalizovat potraty, usnadňovat je nebo být nápomocen při jejich provádění.

EU by měla respektovat legislativní pravomoci svých členských států a zásadu svěřených pravomocí, podle níž Unie smí jednat pouze v mezích pravomocí, které jí byly svěřeny členskými státy ve Smlouvách k dosažení cílů v nich stanovených (čl. 5 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii). Jak se vyjádřil Stálý výbor COMECE ve svém prohlášení z února 2022, pokus o zavedení domnělého práva na potrat do Listiny základních práv Evropské unie by byl zákonem „postrádajícím etický základ a předurčeným k tomu být příčinou ustavičných konfliktů mezi občany EU“.

S velkým znepokojením a politováním rovněž zaznamenáváme popření základního práva na výhradu svědomí, které je vyzařováním svobody svědomí,

Generální tajemník COMECE Fr. Manuel Barrios Prieto. Foto: COMECE

jak je stanovena v čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie a uznána Výborem OSN pro lidská práva (věc Jeong a další proti Korejské republice 1, 27. dubna 2011). Jsme znepokojeni tím, že právo zdravotnických zařízení odmítnout poskytnutí určitých služeb, včetně potratů, je oslabeno nebo dokonce upíráno. Jak uvádí Parlamentní shromáždění Rady Evropy ve své rezoluci č. 1763 (2010) o právu na výhradu svědomí při poskytování zákonné zdravotní péče, „žádná osoba, nemocnice nebo instituce nesmí být žádným způsobem nucena, člena odpovědnou nebo diskriminována z důvodu odmítnutí provedení, přijetí, asistence nebo podrobení se potratu, provedení lidského přerušování těhotenství (...) nebo jakéhokoli úkonu, který by

mohl způsobit smrt lidského plodu nebo embrya, a to z jakéhokoli důvodu“.

Jak zdůraznil Stálý výbor COMECE: „Jsme si vědomi tragičnosti a složitosti situací, v nichž se matky uvažující o potratu nacházejí. Péče o ženy, které se kvůli svému těhotenství ocitly v obtížné nebo konfliktní situaci, je ústřední součástí diakonické služby církve a musí být také povinností vykonávanou naší společností. Ženy v tísní by neměly zůstat osamoceny a nesmí být ignorovány ani právo na život nenarozeného dítěte. Oběma se musí dostat veškeré potřebné pomoci a podpory.“

cirkev.cz

Přeložila Terezie Kvapilíková

SLOVO KNĚZE

Papež: Rád bych jel na Ukrajinu, čekám na vhodný okamžik

Po dvouleté přestávce se dnes k papeži Františkovi vrátilo „Nádvoří dětí“, iniciativa podporovaná „Nádvořím národů“, organizovaným Papežskou radou pro kulturu, která za ním každoročně přivádí děti žijící v sociálně znevýhodněných podmínkách.

Foto: vatican.va

Letos papež František přijal na sugestivním nádvoří sv. Damase v Apoštolském paláci asi 160 dětí, které navštěvují školu Sant'Alessio – Margherita di Savoia v Římě: mnohé z nich jsou nevidomé, slabozraké nebo mají jiné zrakové, tělesné či kognitivní postižení.

Setkání s papežem se účastnilo také několik dětí uprchlíků z Ukrajiny, které v Římě přijala farnost sv. Sofie. Právě tyto děti s papežem hovořily a kladly mu upřímné otázky, které jim leží na srdci.

Můžete přijet na Ukrajinu a zachránit všechny děti, které tam nyní trpí? zeptal se jeden z malých uprchlíků, který nyní našel útočiště v Římě. Papež pohotově odpověděl:

„Jsem rád, že jste tady: hodně myslím na děti na Ukrajině, a proto jsem poslal několik kardinálů, aby tam pomáhali a byli nablízku všem lidem, ale hlavně dětem. Chtěl bych jet na Ukrajinu, jen si musím počkat na vhodný okamžik, víte? Protože není snadné učinit rozhodnutí, které může celému světu více uškodit než prospět. Musím hledat správný okamžik, kdy to udělat. Tento týden přijmu zástupce ukrajinské vlády, kteří přijedou jednat

o mé případné návštěvě: uvidíme, jak to dopadne“.

Jiné dítě se zeptalo, jaké to je být papežem.

„Jak se tedy cítím jako papež? Jako člověk, jako každý z vás ve svém zaměstnání, ve své práci. Protože jsem také člověk jako vy, a když mám tuto práci, musím ji dělat co nejpokorněji a co nejlépe podle své osobnosti, aniž bych se snažil dělat věci, které jsou mi cizí“, prohlásil František a konečně odpověděl na otázku týkající se zdravotního postižení.

„Když se dívám na děti, které mají nějaká omezení, nějaká postižení, myslím, že jim Pán dal jiné a krásné věci. Jedna z věcí, která se, přiznám se vám, dotýká mého srdce, když se ocitnu mezi nevidomými lidmi, je tato: Tolikrát, opravdu tolikrát mi říkají: Můžu se na tebe podívat? Nejprve jsem tomu nerozuměl, ale pak jsem řekl: Ano! a oni se rukama dotkli tváře a podívali se na mě. Co v tom spatřují? Kreativitu: člověk, který má nějaké omezení, vždy najde sílu, aby toto omezení překonal, a to je tvořivé a je třeba to ocenit“.

Vatican News

O Slavnosti Těla a Krve Páně bychom, i když je to především den zasvěcený oslavě našeho Pána přítomného v eucharistii, neměli zapomínat na jednu z velikých osobností české gotiky, arcibiskupa Jana z Jenštejna, jenž je tak trochu ve stínu svého jmenovce a generálního vikáře.

Ve svém mládí si sice osvojil kavalírský způsob života, ale jak uvádějí jeho životopisy ten postupně opouštěl a krom toho, že se z něj stává velký bojovník proti papežskému schizmatu a zastánce práv církve. Dobře věděl, že za úpadkem duchovního života církve nejsou pouze pře se světskou mocí ale především ochabnutí zbožnosti a mravů u kléru. A tak můžeme vidět tohoto pražského arcibiskupa nejen jako mystika a asketu spícího s kamenem pod hlavou, velkého ctitele Matky Boží a Krista v eucharistii, básníka a autora duchovních textů, ale také jako pečovatele o tělesné blaho člověka a v neposlední řadě jako muže pevného ve svých zásadách, které mu vynesly nepřátelství u královského dvora.

Jistě každému z nás leží na srdci duchovní obnova našeho národa, zvláště, když můžeme být svědky, že se i mezi námi katolíky šíří jakási lhotejnost, která možná pramení i z přemíry informovanosti o zlu v dnešní době. Jistě, že si uvědomujeme svou slabost a svým způsobem i bezmocnost a neschopnost změnit běh světa. Ale to není důvod k tomu abychom svůj boj vzdali. Právě Jan z Jenštejna nás svým příkladem učí jak usilovat o změnu. Byl přesvědčen, že změny lze dosáhnout osobním posvěcením, které je ovocem častého svatého přijímání (roku 1391 povoluje laikům denní sv. přijímání v přesvědčení, že osobním posvěcením lze dojít k reformě církve a odstranění schizmatu) a prohloubením eucharistické účty. A možná, že potvrzením této cesty jako správné je i to, že Jan právě o svátku Božího Těla roku 1400 umírá.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

PŮJDU ZA TEBOU VŠUDE, KAM PŮJDEŠ

26. června 2022 – 13. neděle v mezidobí – Lk 9,51–62

Béda

Ať se tedy pohané přestanou posmívat Ukřižovanému, že je to jen člověk, který zná i čas svého ukřižování. Předvídal ho jako Boha a na místo svého ukřižování mířil se zatvřelou tváří nebo pevnou myslí, která se nedala zastrašit, jako by se nechal dobrovolně ukřižovat.

Svatí lidé sice nejlépe vědí, že této smrti, kterou se duše odděluje od těla, se není třeba bát, ale přesto bylo nemálo hříchů potrestáno smrtí kvůli smýšlení těch, kdo se jí bojí. Tak byl na živé uvalen užitečný strach a ti, kteří byli potrestáni smrtí, nebyli poškozeni samotnou smrtí, ale hříchem, který by se mohl zvětšit, kdyby žili.

Pán je pokáral nikoli za to, že následovali příkladu svatého proroka, ale za jejich nevědomost při odplatě, protože byli ještě nepoučitelní, a varoval je, že nehledají nápravu z lásky, ale odplatu z nenávisti. Když je tedy poučil o tom, co znamená milovat bližního jako sebe samého, ani po vlití Ducha svatého nechyběly případy takové odplaty, i když byly mnohem vzácnější než ve Starém zákoně, protože Syn člověka nepřišel duše zatratit, ale spasit. Jako by řekl: „I vy, když jste přijali pečeť jeho Ducha, napodobujte jeho skutky. Nyní laskavou radou, v budoucnu spravedlivým soudem.

Cyril

Pán věděl všechno a věděl také, že Samaritáni jeho posly nepřijmou. Přesto jim přikázal, aby šli před ním, protože byl zvyklý dělat vše pro dobro učedníků. Vstoupil do Jeruzaléma, když se blížil čas umučení, a aby se neurazili, až ho uvidí trpět, a neviděli, že je třeba snášet urážky, uvedl odmítnutí Samaritánů jako jakousi předehru k němu. A prospěl jim i v jiných ohledech. Měli být učiteli celého světa, procházet městy a vesnicemi, hlásat učení evangelia a někdy se setkávat s těmi, kteří rozhodně nepřijímali posvátné kázání, a tak jako by Ježíšovi nedovolili, aby se u nich zdržel. Proto je učil, že při hlásání Božího učení mají být plni trpělivosti a mírnosti, nema-

Titian: Kristus jako zahradník (1553)

jí být nepřátelští ani rozhněvaní a nemají mluvit tvrdě proti těm, kdo proti nim hřeší. Ale oni takoví ještě nebyli, ano, byli zachvázeni plamennou horlivostí, aby na ně vrhli oheň z nebe.

Pán je vskutku štědrý ke všem, ale nedává božské dary jen tak shůry, ale jen těm, kdo jsou hodni je přijmout a kdo chrání svou duši před poskvrnou hříchu. To nás učí významu slov evangelia, kde se píše: Když šli po cestě, někdo mu řekl: Budu tě následovat, kamkoli půjdeš. Jeho oslovení svědčí jednak o velké lenosti, jednak o tom, že byl plný přílišné nestydatosti: nežádal totiž jen o následování Krista, jak to dělali mnozí jiní z lidu, ale spíše usiloval o apoštolskou hodnost, ačkoli Pavel říká: Hodnost si nemůže přisvojit nikdo, jen ten, koho povolá Bůh (Žid 5,4).

A ne neprávem v něm podněcuje zdrženlivost i jiným způsobem: aby mohl následovat Pána, měl vzít svůj kříž a zřít se lásky k tomuto životu. To mu Pán vytýká, ne aby ho pokořil, ale aby ho napravil.

Ambrož

Mstí se ten, kdo se bojí. Kdo se nebojí, ten se nemstí.

Hříšníci nemají být vždy potrestáni. Někdy je laskavost užitečnější: tobě pro trpělivost, padlým pro nápravu. Samaritáni, kteří zde byli chráněni před ohněm, nakonec uvěřili rychleji.

Nebo bloudící přirovnává k liškám. Neboť tato lstivá šelma, která se vždy žene za kořistí, loví tajně a nestrpí, aby něco bylo bezpečné, bezstarostné a zabezpečené, neboť svou kořist hledá pouze v lidských hospodářstvích... Takoví jsou podvodníci, kteří si nemohou zajistit domov, ale svými lžemi se snaží oklamat ostatní. Tuto šelmu nelze nikdy zkrotit, a proto apoštol říká: Po prvním a druhém napomenutí se vyhněte svůdci (Titovi 3,10)... A k nebeským ptákům se často přirovnávají duchovní nepravosti, které jako by si stavěly hnízda v srdcích zlých lidí; proto, když v srdci lidí vládne lstivost, nemohou v něm mít v žádném případě Boha; kde však najde nevinnou mysl, na tu jako by sklonil moc svého majestátu, neboť do srdce dobrých je vložena hojnější milost... Proto se nezdá být v souladu s rozumem považovat toho, komu Pán odepřel čest, za prostého a věřícího člověka, ačkoli slíbil, že ho bude následovat jako neúnavný služebník. Pánovi však nejde o takové následování, ale o čistou lásku... ani nedovolí, aby ho následoval někdo, v kom není potvrzen smysl pro povinnost... Vždyť i pohostinnost ve víře musí být obezřetná, abychom neotevřeli svůj dům nevěřícím a neupadli do podivné nevíry pro nepředstíranou důvěřivost...

Avšak povolává ty, nad nimiž se smiluje, a proto následuje: ale Ježíš mu řekl:

Nechte mrtvé pohřbívat své mrtvé. Jděte a hlásejte Boží království! Jestliže nám byla dána zbožná povinnost pohřbít lidské tělo, jak to, že máme zakázáno oblékat i otcovský pohřeb, když nechápeme, že lidské věci mají být vydány za věci Boží? Dobrá snaha, ale spíše překážka, neboť kdo rozděluje snahu, zmenšuje lásku, kdo rozděluje péči, zdržuje pokrok. Spíše se tedy mají starat o ty největší věci: vždyť i apoštolové ustanovili služebníky pro chudé, aby se nezaměstnávali obsluháváním stolů.

Tedy nezakazuje uspořádat otcův pohřeb, ale dává přednost povinností vůči Bohu před rodinnou příbuzností.

To je ponecháno příbuzným, to je nařízeno vyvoleným. A jak mohou mrtví pohřbívat mrtvé, když se zde nechápe dvojí smrt, smrt přirozenosti a smrt viny? A je tu ještě třetí smrt, kterou umíráme hříchu a žijeme Bohu.

Atanáš

Odvážil se přirovnat ke Spasitelově všeobjímající moci a řekl: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“ Je totiž možné jednoduše následovat Spasitele a řídit se jeho učením, protože si přisvojil lidskou přirozenost, která mu umožňuje stýkat se s lidmi. Je však nemožné ho sledovat, kamkoli se vydá, protože je nepolapitelný

a žádné místo ho nemůže zadržet.

Jan Zlatoústý

Co je potřebnějšího než pohřeb otce a co snazšího, když to nevyžaduje mnoho času? To nás učí, že nemáme trávit čas zbytečně, i kdyby nás trápilo tisíc věcí, ba dokonce máme dávat přednost duchovním věcem před největšími potřebami. Dábel totiž naléhá velmi opatrně, protože chce najít nějaký přístup, a pokud se mu dostane trochu neopatrnosti, způsobí velkou malichernost.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

VŠECHNO, NEBO NIC

Evangelijní zamyšlení nad textem Jan 8,21–30

Opět jim [farizeům] řekl: „Já odcházím; budete mě hledat, ale umřete ve svém hříchu. Kam já jdu, tam vy přijít nemůžete.“ Židé řekli: „Chce si snad vzít život, že říká: Kam já jdu, tam vy nemůžete přijít?“ I řekl jim: „Vy jste zdola, ale já jsem shůry. Vy jste z tohoto světa. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Jestliže neuvěříte, že já to jsem, zemřete ve svých hříších.“ Řekli jemu: „Kdo jsi ty?“ Ježíš jim odpověděl: „Co vám od začátku říkám. Mám o vás mnoho co říci, a to slova soudu; ten, který mě poslal, je pravdivý, a já oznamuji světu to, co jsem slyšel od něho.“ Nepoznali, že k nim mluví o Otci. Nepoznali, že k nim mluví o Otci. Ježíš jim řekl: „Teprve, až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to a že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil Otec. Ten, který mě poslal, je se mnou; nenechal mě samotného, neboť stále dělám, co se líbí jemu.“ Když takto mluvil, mnozí v něho uvěřili.

„Vy jste zdola, ale já jsem shůry. Vy jste z tohoto světa. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Jestliže neuvěříte, že já to jsem, zemřete ve svých hříších.“

Jan nám říká, že když Ježíš takto mluvil k farizeům, „... mnozí v něho uvěřili“. Následovat Ježíše je záležitost ve znamení všechno, nebo nic. Ježíš je Bůh, a tak tu není prostor pro kompromis. To člověk

musí buď přijmout, nebo odmítnout. Pokud je Bůh odmítnut, pak ti, kdo ho odmítají, zemřou ve svých hříších, neboť zůstanou připoutáni k tomuto světu. Jestliže je Bůh přijat, pak ti, kdo ho přijmou, musí všechno opustit, zemřít tomuto světu, vzít svůj kříž a následovat Boha. Pokud člověk skrze jeho Syna nepřijme Boha a jeho milosrdenství, nemůže být spasen. Farizeové svým odmítáním Ježíše zůstávají lidmi z tohoto světa a Ježíšova cesta je vzhůru nevyzvedne. Jeho smělá řeč způsobila, že mnozí posluchači přijali milost a uvěřili v něho, což přineslo spásu jejich duším.

Ježíš přišel, aby nás vyzvedl do nebe a umožnil nám přístup k blaženému patření; stačí, když ho přijmeme a následujeme. Příliš často se necháváme rozptylovat a mást tímto světem, což nás odvádí od učení našeho Pána během jeho pozemské služby. Vybíráme si, že budeme s vírou přijímat a následovat to, s čím souhlasíme nebo co nám je pohodlné proklamovat, zatímco nepřijemné či obtížné učení pouštíme z hlavy. Pokud však opravdu věříme, že Ježíš je Pán, ztělesnění Božího slova a samotný milující Bůh, pak se musíme řídit vším, co nás učil. Možná se odcizíme společnosti a potká nás pronásledování, ale to není tak závažné, jako když odmítneme jasné Boží

Jacob Jordaens: Ježíš mezi farizeji (1660-1670)

učení. Protože jsme se připojili k Ježíši, nejsme z tohoto světa, a pronásledování a utrpení tohoto světa jsou tedy jen dočasné. Naše duše jsou věčné, a tak své jednání musíme směřovat ke každému slovu, které vychází od Boha.

Jessica Tuckerová
Missio Dei
Přeložila Alena Švecová

Jessica Tuckerová
studentka historie a teologie

O ÚČINCÍCH SVATÉHO PŘIJÍMÁNÍ

Jsem si, milý čtenáři, jist, že kdybys začal praktikovat časté přijímání eucharistie, abys potěšil našeho Pána, pokračoval bys v tom, abys potěšil sám sebe.

Toto své tvrzení teď podepřu tím, že pokukámu na velké a podivuhodné účinky, které tento Chléb silných vyvolává v duši.

Za prvé přináší nárůst posvěcující milosti. Život duše spočívá v tom, že se nachází ve stavu přijetí či přátelství s Bohem, a přijatelnou pro Boha ji činí posvěcující milost. Tuto milost, kterou pro nás svými činy vyzískal náš Pán Ježíš Kristus, vkládá do duše Duch svatý skrze svátosti, ale ne každá svátost ji udílí stejným způsobem.

Křest a pokání ji udělují těm, kdo jsou zcela mimo Boží milost, jinými slovy těm, kdo jsou duchovně mrtví; křest je prostředkem určeným pro ty, kdo nikdy v Boží milosti nebyli, a pokání pro ty, kteří o ni přišli.

Tyto svátosti jsou tedy označovány jako svátosti mrtvých, neboť byly ustanoveny pro dobro těm, kdo se nacházejí v smrtelném hříchu nebo jsou pro milost mrtví. Když jsou tyto svátosti správně uděleny a přijaty, skutečně smiřují hříšníka s Bohem, takže už není Božím nepřitelem a stává se jeho přítelem a předmětem jeho uspokojení.

Avšak toto přijetí je sice opravdové a skutečné, ale nedochází k němu v nejvyšší míře; připouští nárůst, neboť Písmo svaté praví: „... kdo je spravedlivý, ať žije spravedlivě dál a svatý ať se posvěcuje dál“ (ČLP); proto Bůh ustanovil další svátosti, svátosti živých, nejen aby předával zvláštní milosti příznačné pro každou z nich, nýbrž aby udílel nárůst posvěcující milosti těm, kdo se již těší jeho přízni.

Když bohatý muž koupí pozemek, který chce proměnit v zahradu, nespokojí se s tím, že ho ohradí, vyčistí od nejotravnějšího plevelu a uvede ho do ucházejícího pořádku, ale dál ho vytrvale obdělává, aby ho naplnil těmi nejkrásnějšími rostlinami a zkrášlil ho novými a vytríbenými ozdobami. Tímto způsobem všemohoucí Bůh ve své lásce a dobrotě násobí prostředky, jimiž může být duše obohacena dary a zásluhami Je-

Domenico Beccafumi: Zázračné svaté přijímání sv. Kateřiny Sienské (1513–1515)

žíše Krista a stávat se čím dál milejšími a krásnějšími v jeho očích.

Mezi všemi těmito prostředky není žádný větší a mocnější než Nejsvětější eucharistie. Pokaždé, když v eucharistii přijímáme našeho Spasitele, podílíme se nově na všech zásluhách jeho Vykoupení, jeho chudoby, jeho skrytého života, jeho bičování a jeho trnové koruny. Svatá eucharistie se tedy od ostatních svátostí liší tím, že zatímco jiné svátosti nám ovoce Kristových zásluh udílejí jedno po druhém, tato nám dává milost a zásluhy našeho Spasitele v jejich zdroji.

Duše tedy při každém přijímání dostává nesmírný nárůst posvěcující milosti. Drahý křesťane, zamysleme se nad tím chvíli. Když je duše krásná v Božích očích, není to žádná maličkost. Musí to být něco velikého a drahocenného, co nás – hříšné tvory – může před Bohem učinit doopravdy milými a příjemnými. Jaká musí být hodnota posvěcující milosti, která může vyvolat takovou proměnu? Co to je a kdo může vyhlásit její cenu?

Sv. Tomáš nám říká, že nejnížší míra posvěcující milosti má větší cenu než všechna bohatství světa. Jen si to pomyslete, všechna bohatství světa! Zlaté doly,

ložiska drahokamů, lesy s drahým dřevem a všechny skryté zásoby bohatství, kdy i pro nejmenší z těchto pokladů jsou děti tohoto světa ochotny celý život se loptit, bojovat a hřešit.

A uvažte, že i nejnížší milost, kterou pokorný katolický křesťan na počátku nového dne, ještě než je okolní svět vzhůru, přijímá u oltářní přepážky, všechna ta bohatství převažuje. Proč ale čerpám své srovnání z věcí tohoto světa?

Sv. Tereza se po své smrti ukázala jedné ze svých řádových sester a sdělila jí, že svatí v nebi by bez výjimky byli ochotni vrátit se na tento svět, zůstat tu do konce času a snášet všechny útrapy, jimž je náš smrtelný stav vystaven, jen aby získali větší míru posvěcující milosti a věčnou slávu, která jí odpovídá.

Ba dokonce tvrdím, že všichni ďáblové v pekle by veškerá muka svého temného domova, snášená po miliony věků, pokládali za plně vynahrazená i tou nejmenší mírou milosti, kterou kdysi odmítli. Tyto myšlenky nám poskytují nádherou a vznešenou představu o hodnotě milosti; je tu však i další faktor, který by měl náš odhad ještě zvýšit, a sice to, že sám Bůh, věčný Syn Otce, sestoupil na

První svatě přijímání. Foto: Marek Novák / Člověk a Víra

zem, byl učiněn člověkem, trpěl a zemřel smrtí na kříži, aby ji pro nás koupil. Jeho život je určitým způsobem mírou jeho hodnoty.

Ve svatém přijímání jsme touto posvěcující milostí hojně zaplavováni. Král nebe je pak přítomen v naší duši, vydatně rozsévá svá požehnání a dává nám okusit síly budoucího světa. Kdyby kdokoli z nás spatřil svou vlastní duši hned po přijímání, ohromeně by nad tím pohledem žasl. Pokládal by ji za anděla.

Když sv. Kateřinu Sienskou její zpovědník požádal, aby mu popsala krásu duše ve stavu milosti – jak jí byla zjevena –, odpověděla: „Krása a třpyt takové duše jsou tak veliké, že kdyby ji člověk spatřil, byl by kvůli ní ochoten snést všemožné bolesti a trápení.“ Je tedy divu, že andělé rádi provázeli ty svaté na zemi, kteří denně s velikou oddaností přijímali svatě přijímání, a že i tvář těch, kdo jsou vášnivými milovníky nejsvětější svátosti, někdy září slávou, jíž jsou naplněni?

Což Kristus o takové duši neříká: „Jak jsi krásná, má milá, jak jsi krásná“?

Neměli bychom tedy této božské svátosti přikládat velikou hodnotu? Při každém přijímání získáváme stále větší kontrolu nad tím, co je v našem srdci špatné: čím dál víc do něj přinášíme Boha a přibližujeme se nebeskému stavu, ve kterém bude zcela „bez poskvrny (či vrásky“, svatá a bez vady.

Neměli bychom si pak této zázraky činící svátosti cenit víc než všeho ostatního v tomto světě? Neměli bychom Bohu neustále vzdávat díky za tak veliké požehnání a svou vděčnost projevat především tak, že ji budeme často a zbožně přijímat? Nechávám na tobě, křesťanská duše, abys odpověděla na to, co jsem tu řekl. Déle už u toho prodlévat nebudu; zamysli se a pak podle toho jednej. Musím vysvětlit ještě některé další úžasné účinky této drahocenné svátosti.

Prospěch plynoucí ze svatého přijímání, který zmíním na druhém místě,

spočívá v tom, že nás chrání před smrtelným hříchem. Podobně jako se tělo z důvodu zákona rozpadu, jenž v nás bez ustání působí, trvale nachází v nebezpečí smrti, tak i život duše je neustále ohrožován strašlivou náklonností k hříchu, jež patří k naší pádem porušené přirozenosti.

Proto když všemohoucí Bůh ve své moudrosti ustanovil přirozenou potravu jako prostředek proti chátrání těla a k odvracení smrti, stejně tak pokládal za vhodné dát nám duchovní a nebeský pokrm, aby nás chránil před pádem do smrtelného hříchu, jenž působí smrt duše. Tímto pokrmem je svatá eucharistie, jak nás učí tridentský koncil, když říká, že svátost eucharistie je „prostředek, jímž jsme vyprošťováni z každodenních vin a uchováni před smrtelnými hříchy“.

Sv. František Saleský tudíž přirovnává svatě přijímání ke stromu života, který roste uprostřed rajske zahrady, a říká, že „jako naši první rodiče jedli z tohoto stromu, aby se mohli vyhnout smrti těla, tak se my, když se živíme touto svátostí života, můžeme vyhnout smrti duše“.

P. Michael Müller
TAN Direction
Přeložila Alena Švecová

P. Michael Müller CSsR. (1825–1899)
německo–americký redemptorista a autor
duchovní literatury

V Polsku bylo blahorečeno deset řeholnic

V sobotu 11. června bylo v polské Vratislavi beatifikováno deset sester svaté Alžběty, které v roce 1945 zavraždili vojáci Rudé armády.

Skupina řeholnic je pojmenovaná po nejmladší z nich Paschalis Jahnové. Ta zemřela v Sobotině na Šumpersku, kde je také pochována.

Slavnostní beatifikační akt 11. června vykonal jménem papeže Františka prefekt

Kongregace pro blahorečení a svatořečení kardinál Marcello Semeraro. Mše svaté ve slezské Vratislavi se zúčastnil také biskup ostravsko–opavské diecéze Martin David.

Lidé sestry zastřelené při hájení slibu čistoty vnímali jako mučednice od okamžiku jejich smrti. Jejich beatifikační proces začal na diecézní úrovni v roce 2011 ve vratislavské katedrále. Uzavřen byl po čtyřech letech a po té pokračo-

val na římské úrovni. Završen byl loni v červnu, kdy papež František podepsal Dekret o mučednictví sestry Paschalis Jahnové a devíti jejích družek.

Tato skupina alžbětánek nepředstavuje jediné řeholnice, které za 2. světové války zabili němečtí nebo spojenečtí vojáci. Podobných případů se staly stovky i v jiných rádech a kongregacích.

proglas.cz

ČÍM JSME VE SMRTI, TÍM BUDEME NAVŽDY

Váš čas na zemi je pevně daný a neustále se krátí – proto berte život i smrt vážně.

Uplynuly už více než dva měsíce od chvíle, kdy jsme byli na čele označeni popelem na znamení naší smrtelnosti. Postní doba je dávno za námi. Několik týdnů jsme během ní strávili rozjímáním o smrti: o jejím významu; o našem lidském zaměření na život, bytí a dobro; o tom, jak lidé, zejména z pohledu zjeveného náboženství (judaismu a křesťanství), dospěli k chápání posmrtného života; a jak je tento proces spjat se zaměřením člověka na dobro a jeho touhou po spravedlnosti.

Smrt nás jedinečným způsobem vymezuje. Tím, čím jsme v okamžiku smrti, tím budeme navždy. Proč?

Bůh nás stvořil pro život. Život je neodvolatelný Boží dar: Bůh ho nebere zpět.

Jak jsem již opakovaně uvedl, když Bůh Adamovi a Evě říká, že pokud zhřeší, zemřou, neznamená to, že by Bůh svévolně zavedl takovouto souvislost mezi hříchem a smrtí. Není to tak, že by Bůh svévolně spojil s hříchem nějaký „trest“ a z řady možností si vybral smrt. Ne! Když Bůh mluví o smrti jako o následku hříchu, jednoduše tím dává najevo, co je nevyhnutelným důsledkem hříchu – člověk se nemůže od Boha odříznout a přesto žít, protože není soběstačný, sám sebe nestvořil ani neoživil. Pokud se lampa sama odpojí od zásuvky, elektrárna ji „netrestá“. Pokud lampa není připojena ke zdroji energie, nemůže si sama energii vytvořit. Jak se poeticky zpívá v písni „Memories“ z filmu *Cats*: „Pouliční lampa umírá...“

My nejsme zdrojem své existence nebo bytí. Oddělit se od zdroje naší existence či bytí, tj. od Boha, znamená zemřít.

Všichni jsme hříšníci. Všichni se tedy oddělujeme od Boha, a proto všichni umíráme. Smrt prožíváme jako děsivou, protože zánik ve smrti, jak ji zakoušíme, je rovněž poskvrněn hříchem.

Když papež Pius XII. slavnostně defi-

Foto: © Nela Frankova / Člověk a Víra

noval dogma o Nanebevzetí Panny Marie, záměrně formuloval to, co se stalo, tímto způsobem: „Neposkvrněná Matka Boží ... po skončení svého pozemského života byla s tělem i duší vzata do nebeské slávy“ (*Munificentissimus Deus*). Tato definice nám hodně napovídá i o nás samotných.

Stejně jako my i Maria „dokončila běh svého pozemského života“. Na rozdíl od nás však Maria „nezemřela“. Nezakoušela konec svého pozemského života jako my, protože zbavena všech hříchů neprožila oddělení těla a duše jako my hříšníci. Naopak, když její pozemský život skončil, celistvá osoba Marie s „tělem i duší“ přešla z tohoto života do věčnosti.

V kontrastu s tím nám tedy Maria ukazuje, že oddělení těla a duše ve smrti – způsob, jakým smrt prožíváme my – je důsledkem hříchu.

Do morálního jednání se zapojuje celý člověk, tělo i duše. Duše se může rozhodnout pro akt vůle krás, ale tělesná ruka ukradne měšec. (Podívejte se na film Roberta Bressona *Kapsář*, kde je to zřejmé). Duše se může rozhodnout pro akt lži, ale tělesné rty lež vysloví. Duše si může zvolit akt cizoložství, ale jak trefně

poznámal Malcolm Muggeridge, „mozek je pro sex špatné místo“.

Když je tedy tato jednota osoby přerušena smrtí, stane se osoba tím, kým je. (To je také důvod, proč věříme „ve vzkříšení těla“, a ne jen ve „věčný život duše“, protože celý člověk – tělo i duše –, který byl dobrý nebo zlý, je celý člověk – tělo i duše –, který musí být subjektem spravedlnosti a který si užívá nebo snáší důsledky toho, čím se stal).

Smrt tedy není svévolným přerušením filmu našeho života. To si možná mysleli Řekové: Fúrie spřádají nit lidského života, měří ji a svévolně ji přetrhávají. Křesťanství si Boha nepředstavuje tak, že by nás svévolně „odstříhl“.

Náš odchod z tohoto života určuje, kým jsme se stali, a naše víra v Prozřetelnost by nás měla přesvědčit, že – i když nám důvody nemusí být vždy zřejmé – Bůh si také vybírá okamžik, kdy je vhodné, aby člověk opustil tento svět. Možná tomu nerozumíme a možná je tragédií lidské svobody, že smrt může přijít, aby člověka ušetřila ještě horšího zatracení ... ale svoboda musí umožňovat také odvrácení se od Boha.

Naše úvahy o smrti by nás tedy měly

vést k zamyšlení nad smyslem života. Myslím, že to byl Fénelon, kdo poznamenal, že jediná věc, ke které Bůh není velkorysý, je čas: je pevně daný a neustále ho ubývá. Je tedy třeba, abychom čas brali vážně. Jak poznamenal svatý Turibius z Mongroveje: „Musíme začít pracovat brzy ráno, protože čas není náš. Musíme si ho přesně rozvrhnout.“ Nebo jak nás varuje Marley v Dickensově *Vánoční koledě*:

Kdo neví, že každé křesťanské duši, která pracuje s láskou ve svém malém okruhu, ať už je to nebo ono, připadá její smrtelný život příliš krátký na nezměrné možnosti, v čem všem by mohla být užitečná! Kdo neví, že ani sebevětší lítost nemůže odčinit to, jestliže člověk promrhá i jen jedinou z příležitostí, které mu dává život!

Na věčnosti sklízíme úrodu, kterou jsme během života zaseli. To je jeden z důvodů, proč jsou například duše v očistci vůči svému osudu pasivní: potřebují naši aktivní lidskou činnost, aby uskutečnily plně lidské a plně spásné morální jednání, které je záslužné. To je jeden z důvodů, proč duše v očistci potřebují, abychom pro ně udělali to, co ony samy udělat nemohou, a proč církev tvrdí, že nejmenší utrpení na tomto světě může být účinnější než to nejtěžší v očistci. Zde se stále jedná o dílo, na němž máme podíl.

Berme tedy vážně dvě věci: zaprvé, že náš odchod z tohoto života určuje, kým budeme, a zadruhé, že naše pevně stanovená doba života je pomíjivým oknem, díky němuž můžeme tento život definovat.

Zdá se, že moderní lidé jaksi pochybují o tom, že Bůh je spravedlivý, protože Bůh by „nikdy“ nedopustil, aby duše šla do pekla. Domnívají se, že všechny lidské životy budou mít jakýmsi způsobem „šťastný konec“. Jak nás učí sám lidský život, láska může být neopětovaná. Láska může být odmítnuta. Proč tedy očekáváme, že láska k Bohu, kterého nevidíme (1J 4,20), nějak nahradí odvrácení se od lásky k našim bratrům a sestrám, které vidíme?

Zdá se, že v dnešní době je populární dělat si určité iluze. Jednou z nich je to, že existuje jakási „poslední možnost“,

Foto: © Katka Spoustova / Člověk a Vira

jakási definitivní volba, kterou učiníme těsně před smrtí.

S tím jsou spojeny dva problémy. Zaprvé to předpokládá falešnou antropologii, že zde existují individuální, nesouvisající volby, které v životě děláme (jako například starat se o někoho nebo ho okrást), a pak je tu nějaká zásadní „volba pro Boha, nebo proti Bohu“.

Bůh není abstrakce a morálka také ne. Pro Boha, nebo proti Bohu se nerozhodujeme nezávisle na běžných morálních volbách, které činíme. Říká nám to dokonce i Ježíš: když mluví o soudu, říká nám, že nelze „milovat Boha“, aniž bychom nedali najíst, napít a neoblékali naše nejmenší bratry.

Další problém s představou „definitivní volby“ spočívá v tom, že pro ni nemáme žádné důkazy. Snad bychom mohli doufat, že nás Ježíš v poslední chvíli našeho života požádá, abychom se vzpamatovali: „Opravdu, Johne?“ Ale nemáme žádné důkazy o tom, že Bůh si náš život jednoduše nevezme za podmínku, které jsme si sami stanovili.

Ani život takto obvykle nefunguje. Určitými lidmi se stáváme tím, že si osvojíme určité návyky, ať už dobré (ctnosti), nebo zlé (neřesti). Naše návyky činí následně podobné skutky snadnějšími, přirozenějšími, „všednějšími“. Takže to, jakým člověkem jsme se stali, není – pokud se nestane zázrak – dílem hříčky osudu na poslední chvíli. Spíše, jak to

dobře vyjádřil dominikán Walter Farrell ve svém nedoceněném mistrovském díle *A Companion to the Summa*:

Příbytek v pekle ani příbytek v nebi nejsou žádné provizorní chatrče, které zmizí ve chvíli, kdy na život sestoupí stín smrti. Oba se budují pomalu, pečlivě, kamen po kameni, během všech těch mnoha okamžiků, jimiž se měří délka lidského života. ... Nebe nebo peklo ... nikdy nepřichází jako šok; je to úroda, kterou jsme zaseli již dávno, sledovali její růst, pečovali o ni, bránili ji a nyní ji sklízíme v celé její plnosti. Je to dům na konci cesty, která nemohla vést nikam jinam.

Moderní lidé mluví o „životním projektu“. V jistém smyslu je to pravda – až na to, že musíme počítat s tím, že tento projekt vyřeší smrt.

Bereme tedy život a smrt vážně?

John Grondelski
National Catholic Register
Přeložil Pavel Štíčka

John M. Grondelski, Ph.D.
morální teolog, bývalý proděkan School of Theology na Seton Hall University v New Jersey

KNĚŽSTVÍ ŽEN ZNEMOŽŇUJE JEDNOTU

Po zveřejnění dohody anglikánsko-římskokatolické mezinárodní komise o duchovenské službě a kněžském svěcení – přestože se již začala konat první kanonická svěcení žen na kněze – nastalo období, kdy mnozí s optimismem očekávali, že se na otázku platnosti anglikánských svěcení bude moci pohlížet v novém světle.

Dobře si však vzpomínám na útrpnou korespondenci mezi papežem Pavlem VI. a arcibiskupem Cogganem, mezi papežem Janem Pavlem II. a arcibiskupem Runciem a také na korespondenci mezi posledně jmenovaným a kardinálem Willebrandsem (tehdejší předsedou vatikánské Rady pro jednotu křesťanů). Z korespondence je patrné, že papež a kardinál arcibiskupa žádají, aby zabránil provinciím anglikánského společenství v jednostranných krocích týkajících se svěcení žen na kněze. Domnívali se, že by to ohrozilo dohodu o kněžské službě a ukázalo, že je spíše zdánlivá než skutečná, čímž by se ztížila, ne-li znemožnila, jakákoli možnost přehodnocení anglikánských svěcení.

Arcibiskup Runcie ve svých odpovědích sice zopakoval některé argumenty ve prospěch svěcení žen, ale vyjádřil neschopnost zabránit kterékoli provincii anglikánského společenství, aby v této otázce jednala samostatně. Runcieho argumentace odhalila roztržku v anglikánském společenství, která se měla ještě výrazněji projevit v dalších otázkách, jako jsou rozvedení a znovu sezdaní duchovní a svěcení aktivních homosexuálů na kněze a biskupy. Měl Runcie pravdu, když zastával tak radikální názor na autonomii provincií? Neprohlásila snad Lambethská konference v roce 1920, že provincie jsou skutečně „nezávislé“, ale nezávislé v rámci křesťanské svobody, která uznává omezení kladená pravdou a láskou?

Nejsem sám, komu taková důsledná víra v autonomii provincií vadila. Bohužel však nepřevládá názor, který se přiklání spíše ke vzájemné závislosti mezi jednotlivými církvemi ve společenství.

Scénář týkající se kněžství žen se pak opakoval v souvislosti se svěcením žen

Dr. Michael Nazir-Ali: Foto: michaelnazirali.com

na biskupy, když kardinál Kasper jako prezident Papežské rady pro jednotu křesťanů (PCPCU) přišel na Generální shromáždění biskupů anglikánské církve. Vycházel z cypriánského pravidla *episcopatus unus est* a požádal anglikánskou církev jakožto „mateřskou církev“ anglikánského společenství, aby v této věci nepodnikala jednostranné kroky.

Byl jsem tehdy na jednání přítomen a udivilo mě, že někteří z anglikánských biskupů jeho argumentaci ve skutečnosti nepochopili, natož aby ji podpořili. Když jsem působil jako předseda Rochester-ské komise, která byla jmenována, aby posoudila všechny otázky týkající se navrhovaného svěcení žen na biskupy, obdržel jsem k této otázce řadu písemných podání. Jedno z nich bylo od Katolické biskupské konference Anglie a Walesu, která se dotazovala, jak mohou anglikáni tvrdit, že se podílejí na apoštolské službě s katolickou, pravoslavnou a východními církvemi, a přesto jsou ochotni provést tak zásadní změnu bez jakéhokoli eumenického konsensu. Vzpomínám si, že mě to tehdy zasáhlo a vedlo k přehodnocení vlastních názorů a praxe.

Svěcení žen na biskupy je dnes v mnoha částech anglikánského společenství již zavedenou skutečností, přičemž to ovlivňuje i názory na službu jimi vysvěcených mužů. Například v canterburské provincii, jak jsem se dozvěděl, bývá nyní londýnská biskupka Sarah Mullallyová při biskupských svěceních často hlavním světitelem. Domnívám se, že v takových případech se canterburský

arcibiskup účastní, ale nesvětí. Tato praxe nepochybně ovlivní názory na platnost těchto svěcení u lidí uvnitř anglikánského společenství – i mimo ně –, kteří nevěří, že jednostranný postup při svěcení žen na biskupy byl oprávněný.

Argumenty pro kontinuitu v předmluvě k Ordinálu z roku 1550, v *Saepius Officio*, v odpovědi arcibiskupů z Canterbury a Yorku na *Apostolicae Curae* a v dohodě ARCIC jsou oslabeny, ne-li znehodnoceny v očích těch, kteří věří, že řádně kvalifikovaný muž tvoří součást „materie“ svěcení a že žena takovouto součástí být nemůže.

Podle takových lidí ochota anglikánské církve a některých protestantských církví světit ženy prozrazuje, že nesdílejí stejný pohled na kněžství, jaký zastává katolická církev. Pro ně je zbytečné klást si otázky o platnosti v katolickém smyslu, když se ukazuje, že chápání toho, co představuje kněžská služba, je natolik odlišné. Tuto obtíž ještě zhoršuje nejednoznačnost v rámci anglikanismu, pokud jde o to, zda je svěcení svátostí, či nikoli. Ani 39 článků ani katechismus *Book of Common Prayer* nemají v tomto bodě jasno a samotné obřady tento termín nezmiňují. Je jisté, že mnozí anglikáni je za svátost nepovažují, ale někteří ano, a dohoda o službě a svěcení stanoví kvalifikovaný způsob, jak by někteří anglikáni mohli svěcení považovat za „svátostné“. Tváří v tvář takové nejednoznačnosti je těžké si představit, jak by katolická církev byla ochotna se k této otázce vrátit, a to i když pomineme otázku svěcení žen.

Pietro Perugino: Kristus předává klíče sv. Petrovi (1481–1482)

Anglikánské ekumenické dohody s církvemi, které si nezachovaly apoštolskou posloupnost, rovněž odhalují odlišnosti od víry a praxe katolické církve. V dohodě z Porvoo s luteránskými skandinávskými církvemi se uvádí, že apoštolská posloupnost je kontinuitou apoštolské víry a kontinuitou křesťanských společenství v historických církvích, a to i tam, kde se posloupnost vzkládání rukou nepochybně vytratila. Nebyl zde vznesen žádný požadavek, aby biskupové takovýchto stolců obnovili to, co bylo ztraceno. Zdá se, že dohoda z Porvoo skutečně toleruje svěcení osobami, které nejsou biskupy, světit tak mohou například katedrální děkani. Není jasné, jak lze takový názor sladit s tím, co se o svěcení říká v dohodě ARCIC. Pokud není zřejmé, že apoštolská posloupnost zahrnuje i vzkládání rukou těmi, kteří se nacházejí v této posloupnosti, nechápu, jak by se katolická církev mohla s anglikány shodnout na učení o svěcení.

Ostatně sami anglikáni se neshodnou na významu svěcení a na tom, zda je nutná výše zmíněná posloupnost. Mnozí by svátostnou kněžskou službu považovali za pouhé rozšíření kněžství všech věřících a možná i za reprezentaci církve. Zpochybnili by tím však názor vyjádřený v ARCIC, že „patří do jiné oblasti darů Ducha“ a odkazuje na Krista, Velekněze. Dokud není jasné, že církev a její obřady právě toto formálně zamýšlejí, je těžké si představit, jak by mohlo dojít k revizi *Apostolicae Curae*.

Sorores in Spe – ekumenická diskusní skupina, která reviduje odsouzení anglikánských kněžských svěcení papežem

Lvem XIII. v roce 1896 – zmiňuje, že katolická církev uznala za platnou anaforu Addaie a Mariho (starobylý eucharistický obřad východní církve), i když neobsahuje slova ustanovení jako taková, protože bylo usouzeno, že intence těchto slov se nachází rozptýlena v celém obřadu. Nejsm si jist, jak se to vztahuje na intenci v anglikánském ritu: chtějí tím říct, že intenci požadovanou bulou *Apostolicae Curae* lze nalézt rozptýlenou v celém obřadu? Pokud ano, je třeba to prokázat. Metoda ARCIC spočívala v tom, že se ptala, jak nyní obě tradice chápou kněžství a zda se takové chápání odráží v obřadech užívaných při svěcení. Právě to by mohlo poskytnout nový kontext pro přehodnocení *Apostolicae Curae*, kdyby však nezasáhl jiný vývoj.

Dokument oživuje myšlenku, která se poprvé objevila při rozhovorech v Mechelenu, že anglikánské společenství by mělo být v budoucím uspořádání s katolickou církví „sjednoceno, ale ne pohlčeno“. To se nyní v ekumenických kruzích stalo konvenčním názorem na modely organické unie. Je však překvapivé, že jako vzory této plodné myšlenky nebo alespoň jejího částečného naplnění nejsou nikde zmiňovány ordinariáty.

Co lze tedy říci o budoucnosti anglikánsko-katolického dialogu o duchoven- ské službě a kněžském svěcení? *Lumen gentium* učí, že i mimo viditelné struktury katolické církve lze nalézt mnoho prvků posvěcení a pravdy, které jako dary vlastní Kristově církvi vybízejí ke katolické jednotě. Podobně *Dekret o ekumenismu* II. vatikánského koncilu uvádí, že mnohé prvky a obdarování, které směřují k budování církve a oživují ji, mohou

existovat i ve společenstvích oddělených od katolické církve.

Jejich služba může být použita jako prostředek spásy a jejich účinnost se odvozuje z plnosti milosti a pravdy, která byla svěřena katolické církvi. Papež Jan Pavel II. ve své encyklice *Ut Unum Sint* prohlašuje, že všude tam, kde jsou přítomny prvky posvěcení a pravdy, je v ostatních křesťanských společenstvích přítomna jediná Kristova církev. *Dekret o ekumenismu* také mezi odloučenými společenstvími s původem na Západě vyzdvihuje anglikánské společenství, kde se zčásti zachovávají „katolické tradice a struktury“. Nyní je otázkou, zda síla tohoto prohlášení nebyla snížena vývojem v anglikánském společenství, který jej nasměroval nikoliv k větší katolické jednotě, ale k liberálně protestantskému modelu volně propojených rozmanitých společenství.

Ve světle výše uvedeného mohou být konstruktivní dva směry jednání: jedním z nich je pokračovat v dialogu s anglikánským společenstvím (a ostatně i s dalšími denominacemi) o tom, jak lze uznat a podporovat jejich přínosnost ve službě a jak to může vést k větší jednotě s katolickou církví. Druhou možností je podporovat „specifický dialog“ s ortodoxními anglikány, kde lze stále uznávat to, co bylo uvedeno v dekretu o ekumenismu.

Jedním z dalších bodů, na který nutno poukázat, je otázka, zda by se neměla věnovat určitá pozornost tomu, jakým způsobem lze v budoucnu sladit duchoven- ské služby, jakmile k tomu bude existovat dostatečná věroučná a eklesiologická shoda. To může zahrnovat – jak to dnes činí katolická praxe – uznání přínosnosti služby těch, kteří vcházejí do plného společenství s katolickou církví, a také udělení plnosti katolického svěcení těmto osobám.

Dr. Michael Nazir-Ali
Catholic Herald
Přeložil Pavel Štíčka

Dr. Michael Nazir-Ali
původně anglikánský biskup, konvertita ke
katholicismu, od října 2021 katolický kněz

MATKO BOŽÍ, ZASVĚCUJEME RUSKO A UKRAJINU

Význam zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie dne 25. března 2022

Dne 25. března 2022 papež ve spojení s biskupy a kněžími celého světa zasvětil celé lidstvo, Církev a zvláště Rusko a Ukrajinu Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Jaký je význam a smysl tohoto zasvěcení? Co mu předcházelo a co k němu vedlo? Co bude jeho důsledkem? Na tyto otázky se následující úvaha snaží odpovědět.

Událost metafyzického významu

Dne 25. března tohoto roku, o slavnosti Zvěstování Páně, jsme se na závěr mše sv. v naší kapli sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí modlili modlitbu zasvěcení celého lidstva, Církve a zvláště Ruska a Ukrajiny Neposkvrněnému Srdci Panny Marie (a zopakovali jsme to nyní, dne 13. května, o svátku Panny Marie Fatimské). Touto modlitbou jsme se připojili k Svatému otci, který ji zhruba ve stejné době přednášel v chrámu sv. Petra v Římě, ale i k biskupům a kněžím celého světa spolu s řeholníky, řeholicemi a zástupy věřících. Jedna a tatáž modlitba zasvěcení se tak vznášela k nebi – k Panně Marii – z tisíců, ba miliónů úst a srdcí.

Je to událost, která nenaplnovala první stránky novin – maximálně první stránky katolických novin a časopisů – a také se zdá, že vše jede dál ve starých kolejích a nic se výrazně nezměnilo; že válka na Ukrajině pokračuje dál. Opravdu se to jen „zdá“, neboť ve skutečnosti je to událost metafyzického významu, jak se vyjádřil historik Roberto de Mattei;¹ je to zasvěcení, které spojuje nebe a zemi, jak je pro změnu označila italská spisovatelka a teoložka Luisella Scrosati:² zlomová událost dějin.

Je to vidět už na tom, co řeckokatolický arcibiskup Svjatoslav Ševčuk a další nazývají „zázrakem na Dněpru“, totiž na

Zasvěcení Ukrajiny a Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie v bazilice ve Frýdku-Místku 25. 3. 2022. Foto: Josef Cinciala / Člověk a Vira

tom, že se ruským vojskům nepodařilo dobýt ukrajinské hlavní město Kyjev,³ ne nepodobným „zázrakem na Visle“, kdy se po První světové válce podařilo polskému vojsku s pomocí Matky Boží odrazit útok sovětských vojsk na Varšavu. A jistě mnohé věci ještě uvidíme.

Zasvěcení, které bylo s napětím očekáváno

Vraťme se však k samotnému obřadu zasvěcení dne 25. března v chrámu sv. Petra v Římě. Po intenzivní kající bohoslužbě, kdy se papež vyzpovídal a pak zpovídal a kdy spolu s ním zpovídalo mnoho kněží a vyzpovídalo se tolik přítomných lidí, nastal samotný akt zasvěcení. Papež se modlil před sochou Panny Marie Fatimské a občas k ní pozvedal oči: jejich pohledy se tak setkávaly.

Modlitba byla poměrně dlouhá, ka-

jící, ale její jádro, kolem něhož všechno ostatní kroužilo jako hvězdy kolem slunce, spočívalo v jedné jedině větě: „Matko Boží a Matko naše, proto slavnostně svěřujeme a zasvěcujeme tvému Neposkvrněnému Srdci nás samotné, Církev a celé lidstvo, zvláště Rusko a Ukrajinu.“ Dříve, než papež tato nejdůležitější slova modlitby zasvěcení pronesl, se na chvíli odmlčel. Jakoby svět a samotný Bůh s napětím v tichu očekávali jejich vyslovení – podobně jako svět a samotný Bůh s napětím očekávali odpověď Panny Marie na zvěstování archanděla Gabriela, které se toho dne oslavovalo. Toto odmlčení bylo tedy podobné oné chvíli ticha mezi archandělovým poselstvím a Mariinou odpovědí: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova!“ (Lk 1,38)⁴

Dovršení předchozího procesu

Slova zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, vyslovená papežem, biskupy a kněžími celého světa, jsou do-

1 Srov. *San Pietro 25 marzo 2022: L'importanza metafisica di un evento*, <https://www.corrispondenzaromana.it/san-pietro-25-marzo-2022-limportanza-metafisica-di-un-evento/> (zveřejněno 23. 3. 2022, cit. 16. 5. 2022). Slovo „metafyzický“ je zde užíváno v širším slova smyslu.

2 Srov. *Lid, papež a Maria: Zasvěcení spojuje nebe a zemi*. *RC Monitor*, 19, č. 7 (2022), s. 8–9.

3 Arcibiskup Ševčuk tak např. učinil ve svém poselství z 23. března 2022: srov. <https://ucrainacristiana.blogspot.com/2022/03/il-messaggio-di-sua-beatitudine.html> (zveřejněno 23. 3. 2022, cit. 16. 5. 2022).

4 Srov. L. Scrosati: *Lid, papež a Maria*, s. 8.

Foto: Gzamora1 / Wikimedia

vršením dlouhého a mnohdy bolestného předchozího procesu; zpečetěním tolika a tolika modliteb, obětí a úsilí. Hlavní rysy tohoto procesu jsme již na stránkách našeho časopisu vykreslovali,⁵ a tak si je jen stručně připomeňme: Připomeňme si, jak nejsvětější Panna při svém třetím zjevení ve Fatimě dne 13. července 1917 pasáčkům Františkovi, Hyacintě a Lucii předpověděla, že bude žádat o zasvěcení Ruska svému Neposkvrněnému Srdci, a rozšíření ruských komunistických bludů po světě, nebudou-li přijaty její požadavky. Připomeňme si, jak tuto předpověď splnila v roce 1929 ve španělském městě Tuy, kdy ve vidění sestře Lucii žádala o zasvěcení Ruska svému Srdci papežem a biskupy celého světa, a jak tehdejší papež Pius XI. této prosbě nevyhověl.

Připomeňme si, jak následující papežové čas od času zasvěcení prováděli, zvláště cti. Pius XII. a sv. Jan Pavel II., ale jak tato zasvěcení nebyla zcela dokonalá: buď zasvěcoval papež sám, bez biskupů světa, nebo Rusko nebylo výslovně zmíněno. A přesto nebe na tato zasvěcení alespoň určitým způsobem reagovalo.

Úplnost a smysl zasvěcení

Nyní, v zasvěcení z 25. března tohoto roku, je všechno. Jak píše již jmenovaná Luisella Scrosati, „je objektivně obtížné tvrdit, že způsob, jímž bylo provedeno zasvěcení Církve, světa a zvláště Ruska a Ukrajiny Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, neodpovídá tomu, co přesvatá Panna požadovala ve Fatimě.“⁶ Je zde zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie; je zde papež s biskupy celého světa; je zde výslovně zmíněno Rusko. Připojení Ukrajiny je zcela legitimní, a to nejenom vzhledem k současným tamějším dramatickým událostem, ale zvláště kvůli tomu, že Kyjev je kolébkou ukrajinské a ruské křesťanské víry a civilizace.⁷

Určitě k tomuto zasvěcení došlo pozdě – došlo mezitím, zvláště po druhé světové válce, k rozšíření ruských komunistických bludů po světě –, ale přece. Sestra Lucie si v roce 1936 Pánu Ježíši posteskla: „Ale, můj Bože, Svatý otec mi neuvěří, když ty sám jím zvláštním osvi-

cením nepohneš!“ Na to jí Pán řekl: „Svatý otec! Modli se velmi za Svatého otce! On to učiní, ale bude již pozdě. A přesto Mariino Neposkvrněné Srdce musí spasit Rusko. Je mu svěřeno.“⁸

Tato slova Pána Ježíše sestře Lucii také ukazují na smysl zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie: Rusko je mu svěřeno; Rusko mu patří; je to uznání a vyznání toho, že Maria má vládu na Ruskem, že je jeho Královnou, tak mocnou a mateřsky láskyplnou.

Očekáváme naplnění příslibu

Když Matka Boží v červenci 1917 mluvila prorocky o Rusku, řekla na závěr slavná slova: „Nakonec mé Neposkvrněné Srdce zvítězí. Svatý otec mi zasvětil Rusko, které se obrátí, a světu bude dopřáno údobí míru.“ Tento příslib je nepodmíněný a zcela jistý.⁹ Svatý otec konečně zasvětil Rusko. Očekáváme tedy jeho obrácení, tj. jeho návrat do lůna katolické Církve¹⁰ – a spolu s ním zřejmě i to, že Rusko, které bylo předtím propagátorem ateismu po celém světě, se nyní stane šířitelem katolické víry. Očekáváme mír, zvláště na Ukrajině.

Očekáváme to a toto očekávání podporujeme prostředky spásy a míru, k nimž Fatima vybízí: modlitbou, zvláště modlitbou růžence, úctou k Eucharistii, svatou zpovědí, obětmi.

„Nakonec mé Neposkvrněné Srdce zvítězí.“

Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D.
farní vikář v Jablonném v Podještědí
a hostující profesor na univerzitě
Angelicum v Římě

5 Srov. Štěpán Filip: *Neposkvrněné Srdce musí spasit Rusko: Rusko a zjevení Panny Marie ve Fatimě*. RC Monitor, 19, č. 5 (2022), s. 4-6.

6 Lid, papež a Maria, s. 8.

7 Srov. Roberto de Mattei: *Il significato e le conseguenze della consacrazione del 25 marzo*, <https://www.corrispondenzaromana.it/il-significato-e-le-conseguenze-della-consacrazione-del-25-marzo/> (zveřejněno 30. 3. 2022, cit. 16. 5. 2022).

8 In: António Maria Martins (ed.): *Documentos de Fátima*. Porto: L. E., 1976, s. 415.

9 Srov. Joaquín María Alonso: *La verdad sobre el secreto de Fátima: Fátima sin mitos*. Madrid: Cor Mariae Centrum, 1976, s. 18.

10 Tak interpretuje obrácení Ruska především bl. Ildefons kardinál Schuster (srov. «Guardate il sole!» *Rivista Diocesana milanese*, 31 [1942], s. 297–298) a Joaquín María Alonso (srov. *Fátima ante la Esfinge: El mensaje escatológico de Tuy*. Madrid: Sol de Fátima, 1979, s. 121-126).

SPRAVEDLNOST A VÁLKA NA UKRAJINĚ

Část III. Klíčový náboženský rozměr

V tomto třetím a posledním díle se chci věnovat rozměru konfliktu, který přilíší mnoho analytiků přehlíží: náboženskému rozměru.

V nedávných komentářích jsem naznačil, že k získání vyváženého morálního pohledu na válku na Ukrajině bychom měli pochopit:

- střízlivé morální uvažování, které vyžaduje tradiční učení o spravedlivé válce, a potřebu nezaujatě přemýšlet o otázkách, které jsou v sázce,
- a ruský pohled na tyto otázky – protože ač invazi odsuzujeme, musíme pochopit, co ji vyvolalo.

„Ruská pravoslavná církev se aktivně podílí na formování ideologie, která je základem Putinových geopolitických ambicí,“ napsal deník *Wall Street Journal* v jednom z mála článků v médiích, které se touto klíčovou otázkou zabývají. „Je to světonázor, podle něhož je Kreml obráncem ruské křesťanské civilizace...“ Zmíněná analýza deníku dále citovala slova Vladimira Putina, který jen několik dní před zahájením ofenzivy prohlásil, že Ukrajina „je nezcizitelnou součástí naší vlastní historie, kultury a duchovního prostoru“.

Ruská pravoslavná církev považuje Ukrajinu za součást svého „kanonického území“ a moskevský patriarchát se nejprve vehementně bránil vzniku nezávislé ukrajinské pravoslavné církve a poté formálnímu uznání této církve konstantinopolským ekumenickým patriarchátem jako autokefálního (tj. samosprávného) orgánu. Z pohledu ruské pravoslavné hierarchie má ztráta ukrajinských církevních obcí obrovské důsledky.

Ukrajina je nábožensky založená společnost a poté, co byla za Stalinovy éry potlačována, se církve v zemi po pádu sovětského režimu živelně rozrostly. Obyvatelstvo je většinou pravoslavné – zejména ve východních oblastech, které jsou hlavním ohniskem Putinových územních ambicí. Když Ukrajina získala nezávislost, přední pravoslavný duchovní, metropolita Filaret, přerušil styky s Moskvou a prohlásil se hlavou nového

Foto: ugcc.ua

kyjevského patriarchátu. Většina pravoslavných církevních obcí v zemi však zůstala věrna Moskvě a ruská pravoslavná církev Filaretův nárok odmítla.

V roce 2016 však pravoslavní duchovní, kteří se oddělili od Moskvy, požádali ekumenického patriarchu – „prvního mezi rovnými“ v pravoslavném světě – o formální uznání. Jejich petici důrazně podpořila ukrajinská vláda a v roce 2018 ji patriarcha Bartoloměj přes rozhořčené protesty moskevského patriarchátu přijal. Rozhodnutí ekumenického patriarchy způsobilo velký rozkol mezi Moskvou a Konstantinopolí a urychlilo krizi vedení v pravoslavném světě.

Moskevský patriarchát po léta zpochybňoval vedoucí postavení Konstantinopole a upozorňoval na skutečnost, že představuje zdaleka největší ze světových pravoslavných církví. Nicméně i když oficiální statistiky jistě potvrdily početní převahu ruských pravoslavných, skutečný počet praktikujících pravoslavných věřících v Rusku se ani zdaleka neblíží údajům ze sčítání lidu. Kostely v zemi jsou

většinou prázdné; miliony Rusů, kteří se oficiálně počítají k „pravoslavným“, nikdy neviděly chrám zevnitř. Pravoslavní představitelé v ostatních zemích mají navíc sklon hledět na moskevský patriarchát s podezřením vzhledem k dlouhé a prokázané spolupráci ruské pravoslavné hierarchie se sovětským vedením a zejména s nechvalně známou KGB.

Tyto dva faktory – počet aktivních věřících a dlouhodobá úcta ke Kremlu – se silně promítají do vztahů mezi moskevským patriarchátem a pravoslavnými komunitami na Ukrajině.

Ukrajinské pravoslavné kostely bývají na rozdíl od těch v Rusku plné. Papírově je počet ukrajinských pravoslavných věřících možná třetinový ve srovnání s ruskými pravoslavnými. V praxi jsou však jejich počty mnohem bližší a ve skutečnosti mohou mít ukrajinské pravoslavné kostely více aktivních věřících – což by velmi poškodilo nárok Moskvy na prvenství. Je pravda, že ruská pravoslavná církev může své dědictví vysledovat až ke „křtu Rusí“ v roce 988. Protože se však tato historická událost odehrála v Kyje-

Foto: ugcc.ua

vě, mohou si ukrajinští pravoslavní zcela věrohodně činit stejné nároky.

Případná ztráta ukrajinských pravoslavních církví by tedy pro Moskvu znamenala katastrofu. A zatímco ruské pravoslavné vedení Putinovu ofenzívu tiše podporuje, pravoslavní představitelé Ukrajiny – včetně mnoha z těch, kteří zůstali loajální moskevskému patriarchovi – invazi odsoudili. Vlastenečtí Ukrajinci přecházejí od moskevského patriarchátu k autokefální Ukrajinské pravoslavné církvi. Důsledky Putinovy války tak mohou rozbít nároky Moskvy na „kanonické území“ Ukrajiny, a dokonce i nárok Ruska na to, že je obráncem křesťanské civilizace.

A ještě jeden fascinující faktor: Ukrajinský duchovní, který se proti ruské in-

vazi postavil nejsilněji a stal se hlavním představitelem ukrajinského křesťanství, je arcibiskup Sviatoslav Ševčuk, hlava ukrajinské katolické církve byzantského obřadu. Díky jeho vedení se byzantská katolická komunita – která je svou liturgií a kulturou prakticky neodlišitelná od pravoslavných církví – stala ohniskem národní jednoty.

Ukrajinská katolická církev, která je zdaleka největší z východních církví ve společenství s Římem, byla za Staliny vyvířeny brutálně potlačována. Biskupové byli zavražděni, kněží uvězněni, tisíce věřících umučeny, farní kostely předány pravoslavným duchovním, kteří byli vůči Kremlu poslušnější. Ukrajinská katolická církev však nějakým způsobem přežila a po získání nezávislosti země se

rozrostla s novou silou. Po celé generace ukrajinští katolíci byzantského obřadu naléhali na Svatý stolec, aby uznal jejich představitele za patriarchu. Vatikán se tomu dosud bránil, zřejmě ve snaze neurazit moskevský patriarchát.

Pokud je však nyní nárok Moskvy na „kanonické území“ Ukrajiny naprosto zdiskreditován, mohl by Vatikán uznat ukrajinského katolického patriarchu? A pokud Řím tento status udělí, mohli by se byzantští věřící na Ukrajině, katolíci i pravoslavní, sjednotit v jediném patriarchátu – a uskutečnit tak sen, o kterém mluvil arcibiskup Ševčuk?

Papež Jan Pavel II. často vyjadřoval láskyplnou naději, že by církev mohla „dýchat oběma plícemi“ a sjednotit východní a západní tradice. Tuto ambici není snadné uskutečnit; nejprve je třeba překonat staré spory a nepřátelství. Ale dejte aktivní katolické a pravoslavné komunity dohromady v prostředí tlakového hrnce – a kdo ví, co se může stát? A pro byzantské křesťany je dnešní Ukrajina tlakovým hrncem.

*Phil Lawler
Catholic Culture
Přeložil Pavel Štička*

*Phil Lawler
novinář a spisovatel*

RC MONITOR JE ZASÍLÁN BEZPLATNĚ

Můžete si jej objednat na adrese Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I52 00 Praha nebo na rcmonitor.cz. Zde se také můžete přihlásit k pravidelnému zasílání zpráv e-mailem.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

E-mail:

PSČ:

Počet výtisků:

Vydávání RC Monitoru je možné jedině díky zasílaným darům. Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou 30 Kč, což za rok činí 700 Kč. Dary lze uplatnit pro snížení základu daně. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

NA PŘÍSNÉM BOŽÍM SOUDU BUDEME SKLÁDAT ÚČTY

Týdeník *Echo* uveřejnil *Salon*, pravidelnou rubriku typu kulatého stolu se zainteresovanými odborníky, tentokrát na téma Katolická církev v ČR. Debatéři z řad katolíků byli složeni z mnoha profesí a obojího pohlaví, takže kromě kněze zde byli akademici, novinář, odborníci na specifické oblasti atd. Moderátorem *Salonu* byl pan Jiří Peňás. Samozřejmě se semlelo leccos, gender, svěcení žen, Hnutí Pro život ČR, otevřenost vůči světu, veselí, prosté a příjemné způsoby života... No, dovolte mi citovat (jmenovat nebudu): „Moje katolická církev, ve které žiju, má spíše tvář takového pokorného veselí. Pro mě jsou třeba ukázkou Manželská setkání pořádaná YMCA Familia, což samozřejmě není jen katolická akce, jezdí sem evangelíci, lidé z Církve bratrské a křesťanských společenství i nevěřící. Mnohá manželství, která se rozpadla, mohla být zachráněna, kdyby se takových setkání zúčastnila. Jsou to takové kurzy manželské svépomoci, to, že o nich většinová společnost neví, to se tak stává. Stejně tak, Jiří, asi nevíš o Fortně, otevřeném karmelitánském klášteře tady kousek na Hradčanském náměstí, který ubytoval desítky uprchlických rodin z Ukrajiny. Jeden z jeho meditačních programů pro veřejnost se přímo jmenuje Cestou z práce. Vřele doporučuju. Pro mě jsou katolická církev dále třeba salesiáni nebo benediktini, průkopníci prostých a příjemných forem života, dávno před populárním skandinávským stylem hygge...“ A reakce moderátora? Myslím, že velmi výstižná: „Ano, ale není to pak spíš něco mezi psychologickou poradnou a chráněnými dílnami? Zasadí se stromečky, rozdávají se polívky, pro každého se najde pochopení... Není církev ale hlavně organizace na udržování posvátna?“

„Jak se máme zachránit?“ Tuto otáz-

Amma Synkletika (Vatikánská knihovna)

ku si kladly duchovní Matky a Otcové na poušti ve starém Egyptě, aby uvedly „co je třeba udělat“ v konkrétním „praktickém životě“, abychom dosáhli spásy. Jakou cestou jít, jaká asketická cvičení konat, jakých ctností dosáhnout, jak překonat útoky ďábla a jeho pokušení, zkrátka jak žít tady a teď, abychom získali věčný Život? Slova napomenutí a poučení, která tito Abba a Amma pozdě antického egyptského mnišství pronášeli, aby pomohli svým žákům – řeholníkům i laikům –, byla shromážděna a písemně zaznamenána v různých řadách Apoftegmat Otců, z nichž nejdůležitější jsou Abecední řada, shromážděná podle autorů a seřazená v abecedním pořadí uvedeném jejich jmény, a takzvaná Systematická řada, v rámci níž jsou Apoftegmata naopak seřazená podle témat, jako například pokora, poslušnost, láska, neodsuzování, uvádí text Maria Luciana Tartaglia o.s.b. z Papežské Athenaeum S. Anselmo, v překladu české sekce Radia Vatikán.

Klademe si tyto otázky poctivě i dnes my sami?

„Můžeme snad tváří v tvář tak mocným útokům nepřátel Boží Církve jen nečinně stát? Máme jen bédovat a ronit slzy? Ne! Nezapomínejme, že na přísném Božím soudu budeme skládat účty nejen z toho, co jsme udělali, ale Pán Bůh spočítá všechny dobré skutky, které jsme mohli udělat, a neudělali. Každý z nás má svatou povinnost postavit se na val a vlastní hrudí odrazit záměry nepřítel.“ říká Maxmilián Kolbe. Ale asi plánujete léto, že? Tak vezte, že na závěr Roku rodiny zve olomoucké arcidiecézní Centrum pro rodinný život na prázdninové cesty a výlety. V arcidiecézi potom Rok rodiny a také projekt Rodina na cestě vyvrcholí při Arcidiecézní pouti rodin na Svatém Hostýně v sobotu 27. srpna. Při této pouti se účastníci symbolicky přenesou do Říma. Zúčastníte se?

–zd–